

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/119/2019
Identifikačné číslo spisu: 2018200107
Dátum vydania rozhodnutia: 29.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2018200107.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobkyne: Z. Z. K., narodená XX. A. XXXX, bytom v Č. Č.. XX, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Odbor peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 8, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 02. februára 2018, Číslo: UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2018/2507/Dan, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 05. augusta 2019, č.k. 48Sa/9/2018-159, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného z a m i e t a .

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov kasačného konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 05. augusta 2019, č.k. 48Sa/9/2018-159 podľa ustanovenia § 191 ods. 1 písm. d/, e/ a g/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného z 02. februára 2018, Číslo: UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2018/2507/Dan, ako aj prvostupňové správne rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda z 22. novembra 2017, Číslo: DS2/OPPNKŤZPaPČ/SOC/2017/52407-24 a vec vrátil prvostupňovému správnomu orgánu na ďalšie konanie. Žalovaný napadnutým rozhodnutím postupom podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v rozhodnom znení (ďalej len „Správny poriadok“) zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda z 22. novembra 2017, ktorým podľa § 37 ods.1 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z.z.“) nevyhovel žiadosti žalobkyne a nepriznal jej peňažný príspevok na úpravu garáže (výmena garážových dverí).

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách § 1 ods. 2, § 2 ods. 1,2, § 6 ods. 1,2, § 11 ods. 9,10, § 14 ods. 5, § 34 ods. 6, § 37 ods. 1,2, § 53 ods. 1,2, § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z., § 3 ods. 2, § 47 ods. 3 Správneho poriadku a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v Tretej hlave Tretej časti SSP upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa Prvej hlavy Tretej časti SSP a dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že v prípade žalobkyne bol skutkový stav za účelom vydania rozhodnutia zistený nedostatočne, pričom uvedené konštatovanie potvrdzuje aj samotné vyjadrenie posudkového lekára v lekárskom posudku zo 16. novembra 2017, ktorý skonštatoval, že nie je možné zodpovedne záverovať presný stav mobility, vzhľadom na rozporuplné závery a rozdielne závery odborníkov pri absencii žiadaných vyšetrení. Rovnako žalovanému vytkol, že si prostredníctvom svojho odôvodnenia paušálne osvojil závery lekárskeho posudku z 10. januára 2018, že žalobkyňa nie je schopná viesť osobné motorové vozidlo, avšak z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva, ako sa vysporiadal s lekárskou správou zo 16. októbra 2017, v ktorej je uvedené, že žalobkyňa je schopná viesť osobné motorové vozidlo, ktoré je upravené. Podklady, ako aj samotné rozhodnutia orgánov verejnej správy nie sú dostatočne komplexné, presvedčivé a založené na objektívne a dostatočne zistenom skutkovom stave veci pre prijatie záveru, že žalobkyňa nie je schopná šoférovať upravené osobné motorové vozidlo, prípadne, že nie je schopná šoférovať žiadne osobné motorové vozidlo, pričom na účely peňažného príspevku na úpravu garáže je potrebné posúdiť aj samostatnosť žalobkyne obsluhovať osobné motorové vozidlo vrátane schopnosti doň samostatne nastúpiť. Uviedol, že ak pri existencii rozporov v predložených lekárskejších posudkoch, na ktoré poukazovali aj sami lekári, sa žalovaný nepokúsil o ich odstránenie, skutkový stav nemôže byť dostatočný na posúdenie veci. V tejto súvislosti, vzhľadom na tieto rozpory a aj s odkazom na rozhodnutie sp. zn. 1Sdo/21/2005, dal súd žalovanému na zváženie nariadiť znalecké dokazovanie.

4. Ako dôvodnú vyhodnotil námietku žalobkyne, že posudkový lekár konal v rozpore § 11 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z. oprávňujúceho posudkového lekára vykonať posúdenie zdravotného stavu fyzickej osoby bez jej prítomnosti iba a len pod podmienkou, že vopred môže s vysokou pravdepodobnosťou vylúčiť pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo ak nie je evidentne potrebné overiť objektívnosť alebo úplnosť diagnostického záveru, čo však neplatilo pre daný prípad. Preto prístup posudkového lekára, ktorý bez predvolania žalobkyne, za súčasného konštatovania potreby vykonania ďalších vyšetrení posúdil jej zdravotný stav (lekárske posudky zo 16. novembra 2017, z 13. decembra 2017 a 10. januára 2018), pričom naposledy bolo stretnutie s menovanou realizované posudkovým lekárom dňa 05. novembra 2015, je vadou konania, ktorá má nepochybne vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia vrátane rozhodnutia orgánu verejnej správy nižšieho stupňa. Nestotožnil sa s tvrdením žalovaného, že nakoľko žalobkyňa nežiadala pozvať na posúdenie jej zdravotného stavu v súlade s § 11 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z.z., nebol povinný ju na posúdenie zdravotného stavu predvolať.

5. Z administratívneho spisu mal krajský súd tiež preukázané, že lekárske posudky v konaní vydal dňa 11. februára 2013 Z.. M. Š.B. Lekárske posudky k odvolaniu následne vypracovala dňa 19. júna 2013 Z.. Z. L.Í. a dňa 23. septembra 2013 bol v konaní vypracovaný lekárske posudok Z.. C. Q.. Následne v novom konaní (po zrušení a vrátení veci) posudkové lekárske Z.. Z. L.Í. (lekárske posudky zo 16. novembra 2017 a z 13. decembra 2017) a Z.. C. Q. (lekárske posudky zo 10. januára 2018) vypracovali opätovne posudky, ktoré boli podkladom pre vydanie preskúmaného rozhodnutia. V tomto smere sa krajský súd priklonil k názoru žalobkyne, podľa ktorého v rámci nového konania vo veci (po tom, čo krajský súd rozsudkom zrušil predchádzajúce rozhodnutie žalovaného) mal lekárske posudky vypracovať iný posudkový lekár ako ten, ktorý vypracoval skorší, zrušený lekárske posudok. S poukazom na § 9 ods. 2 Správneho poriadku mal žalovaný v ďalšom konaní prijať všetky opatrenia, ktoré je od neho možné očakávať, aby zabránil situácii, aby v rámci nového rozhodovania o veci, po zrušení rozhodnutia krajským súdom, vystupoval v konaní zamestnanec žalovaného, ktorý v konaní vystupoval už v pôvodnom konaní.

6. V súvislosti s priznaním peňažného príspevku na úpravu garáže, za účelom hospodárnosti a rýchlosti konania, trvajúceho už od roku 2013, krajský súd považoval za potrebné upriamiť pozornosť na cieľ príspevku na úpravu garáže, ktorým je dosiahnuť bezbariérovosť a zvýšiť schopnosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím premiestňovať sa, zabezpečiť si sebaobsluhu, prípadne odstránením bariér umožniť alebo uľahčiť premiestňovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Je zrejmé, že v prípade žalobkyne je bariérou brána, ktorú nie je schopná z pozície na invalidnom vozíku (ani v prípade, že by sa pohybovala pomocou chodúľky) otvoriť. Je však otázne, či aj v prípade, ak by došlo k odstráneniu tejto bariéry, by vzhľadom na vyjadrenia posudkových lekárov a samotnej žalobkyne o neschopnosti samostatnej chôdze a nevyhnutnosti využívania invalidného vozíka, bola žalobkyňa schopná samostatne vojsť do garáže pomocou invalidného vozíka a následne, či by bola schopná samostatne obsluhovať osobné motorové vozidlo, teda samostatne doň nastúpiť, zohnúť nohy v kolenách, premiestniť nohy do priestoru v aute a umiestniť si invalidný vozík do auta, vozidlo z garáže vyparkovať a samostatne šoférovať. Krajský súd v súvislosti s argumentom žalobkyne, že by jej mala pomáhať iná osoba, poukazuje na samotný účel peňažného príspevku a aj dôvod, pre ktorý ho žalobkyňa požaduje (týmto dôvodom je väčšia samostatnosť a integrácia), pričom pokiaľ by žalobkyňa aj naďalej potrebovala pomoc tretej osoby, prípadne asistenta (napríklad pri nastupovaní do auta, pri vyberaní auta z garáže) peňažný príspevok na úpravu garáže nemôže splňať svoj účel. Tento môže byť splnený iba za podmienky, že žalobkyňa bude schopná samostatne bez pomoci tretej osoby využívať osobné motorové vozidlo. Práve za účelom zodpovedania a ustálenia tejto relevantnej otázky bude potrebné vykonať dokazovanie.

7. V súvislosti s potvrdením ošetrojúceho lekára zo 16. októbra 2017, ako aj 27. marca 2018 súd poukázal na znenie prílohy č. 5 bod III ods. 2 k Vyhláške Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 20. decembra 2008 č. 9/2009 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z ktorej vyplýva, že osoba s obmedzenou pohyblivosťou môže byť uznaná za zdravotne spôsobilú na vedenie motorových vozidiel len na základe stanoviska odborného lekára, ktoré musí byť založené na lekárskom vyšetrení poruchy alebo abnormality pohybového systému, pričom obsahom administratívneho spisu nemá správny súd preukázanú existenciu takéhoto stanoviska.

8. Krajský súd zároveň žalovanému vytkol, že jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, keď tento v podstate odcitoval len príslušné ustanovenia zákona a do rozhodnutia prevzal obsah komplexného posudku bez toho, aby v rozhodnutí podrobne vyhodnotil ďalšie skutočnosti, a to najmä potrebu ďalších lekárskeho vyšetrení. Na účely rozhodnutia, že konkrétna osoba nemá nárok na peňažný príspevok na kompenzáciu sociálnych dôsledkov jej ťažkého zdravotného postihnutia, nemôže postačovať len strohé zdôvodnenie, že v komplexnom posudku nebol peňažný príspevok navrhnutý. Preto pokiaľ žalobkyňa požiadala o peňažný príspevok a dôvodila, na aký účel a z akých dôvodov oň žiada, bolo povinnosťou orgánov verejnej správy sa s jej argumentáciou riadne vysporiadať, pričom pochopiteľne základom pre takúto argumentáciu musí byť náležite zistený skutkový stav veci, ktorý v danom prípade jednoznačne absentuje. Iba riadne, logické a pre účastníka zrozumiteľné odôvodnenie sa pre neho stáva alebo argumentom presvedčujúcim ho o zákonnosti vydaného správneho rozhodnutia alebo zdrojom argumentov na spochybnenie tohto rozhodnutia. Zároveň v súvislosti s účelom peňažného príspevku na úpravu garáže dodal, že komplexným posudkom z 20. novembra 2017 bol žalobkyni poskytnutý peňažný príspevok na úpravu rodinného domu - vybudovanie nájazdovej rampy ku vchodu rodinného domu, čo znamená, že žalobkyni bol poskytnutý príspevok, ktorý má zabezpečiť bezbariérovosť a zvýšenie schopnosti žalobkyne premiestňovať sa.

9. Nakoniec vo vzťahu k prvostupňovému správnomu orgánu skonštatoval potrebu odstránenia vád v zisťovaní skutkového stavu, potrebu náležite doplniť dokazovanie o zistenie rozhodujúcej skutočnosti a to, či žalobkyňa je alebo nie je schopná samostatne riadiť osobné motorové vozidlo, či už upravené alebo s automatickou prevodovkou vrátane samostatnosti osobné motorové vozidlo využívať. Zdôraznil, že tak pozitívne, ako aj negatívne rozhodnutie žalovaného musí byť podložené riadne zisteným skutkovým stavom veci a náležite a presvedčivo odôvodnené.

10. O trovách konania rozhodol súd tak, že procesne úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov

konania podľa § 167 ods. 1 SSP v celom rozsahu.

II.

11. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

12. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

13. Uviedol, že prvostupňový správny orgán v intenciách predchádzajúcich rozsudkov vydaných v tejto veci vyzval žalobkyňu o predloženie potvrdenia lekára o schopnosti riadiť osobné motorové vozidlo. Žalobkyňa na základe tejto výzvy dňa 26. septembra 2017 oznámila, že jej ošetrojúci lekár oznámil, že predmetné potvrdenie môže vystaviť neurológ, prípadne aj on, ale len na základe odporúčania neurológa. Z uvedeného je teda zrejmé, že všeobecnému lekárovi bolo známe, že takéto potvrdenie nemá bez výsledkov odborného vyšetrenia žalobkyne, sám kompetenciu vydať. Dňa 28. septembra 2017 žalobkyňa oznámila, že neurológ nie je ochotný takéto potvrdenie vystaviť s odkazom, že nedošlo k zmene jej zdravotného stavu; neurológ odkázal na posledný predložený nález zo 07. decembra 2016 a posudkový lekár musí vychádzať z tohto nálezu. Z lekárskeho posudku žalovaného z 10. januára 2018 je zrejmé, že posudkový lekár okrem iných lekárskeho nálezu posúdil aj výsledok tohto vyšetrenia neurológa zo 07. decembra 2016. Všeobecný lekár žalobkyne, aj napriek tomu, že žalobkyňu potvrdil, že schopnosť viesť motorové vozidlo môže potvrdiť jedine neurológ, jej v decembri bez výsledkov odborného vyšetrenia vystavil potvrdenie o jej schopnosti riadiť osobné motorové vozidlo. Preto žalovaný na tento záver všeobecného lekára neprihliadol. Navyše ani nemal zákonom danú kompetenciu na vydanie potvrdenia o schopnosti viesť akékoľvek osobné motorové vozidlo.

14. Ďalej namietal, že žalobkyňa v iných konaniach tvrdí, že neovláda tak horné, ako aj dolné končatiny, sú čiastočne ochrnuté, pričom súdu už tvrdí, že jej ťažký zdravotný stav jej neznemožňuje úplne viesť osobné motorové vozidlo. Tento svoj subjektívny a účelový medicínsko - posudkový záver uvádza bez patričného vzdelania z odboru posudkového lekárstva, ktorý súd akceptoval. Iba posudkový lekár má zákonnú kompetenciu na hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch podmienajúcich zdravotné postihnutie a iné. Posudkoví lekári v tejto veci vydali lekárske posudky (16. novembra 2017, 10. januára 2018), v ktorých na základe veľkého množstva explicitne uvedených lekárskeho nálezu dospeli zhodne k záveru, že žalobkyňa je odkázaná na pomoc osobného asistenta pri preprave a premiestňovaní. Rovnako vyjadril nesúhlas so záverom súdu, že posudkový lekár mal žalobkyňu predvolať na posúdenie zdravotného stavu. V tomto smere aj s odkazom na § 11 ods. 9 a 10 zákona č. 447/2008 Z.z. uvádzal, že súd vstúpil do kompetencie posudkových lekárov. Zákonné podmienky na predvolanie žalobkyne nenastali; nespokojnosť žalobkyne s posúdením jej zdravotného stavu nie je zákonným dôvodom na jej predvolanie. Posudkoví lekári mali množstvo lekárskeho nálezu, zdravotný stav žalobkyne je im známy a kvalifikovane a objektívne rozhodli o tom, že žalobkyňa pri preprave potrebuje pomoc osobného asistenta, a preto jej nepriznali peňažný príspevok na úpravu garáže.

15. K rozporom uvádzaným v Komplexnom posudku z 20. novembra 2017, na ktoré poukázal aj samotný krajský súd, žalovaný uviedol, že z tohto komplexného posudku je zrejmé, že na vyjadrenie všeobecného lekára sa neprihliadlo, čo je zrejmé aj zo zvýraznenej predposlednej vety posudku „Z uvedeného dôvodu sa peňažný príspevok na úpravu garáže nenavrhuje“. Pracovník úradu v komplexnom posudku len uviedol závery všeobecného lekára žalobkyne, ktorý však nemá žiadnu zákonnú kompetenciu navrhovať kompenzácie. Táto je na strane príslušného odborného lekára, ktorý odkázal na svoj nález zo 07. decembra 2016. Rovnako vo vzťahu k Lekárskemu posudku zo 16. novembra 2017, v ktorom je uvedené, že praktický lekár žalobkyne sa vyjadril, že žalobkyňa nie je schopná viesť osobné motorové vozidlo, ktoré nie je upravené. Tento sa zároveň vyjadril, že nie je možné zodpovedne záverovať presný stav mobility vzhľadom na rozporuplné závery a rozdielne objektívne nálezy odborníkov pri absencii žiadaných vyšetrení. Z uvedeného je zrejmé, že sa jedná o subjektívne vyjadrenie všeobecného lekára, ktorý nemá zákonnú kompetenciu rozhodnúť o

kompenzačnom príspevku. Z napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že žalovaný z dôvodu dostatočne zisteného stavu veci neprihliadol na záver všeobecného lekára o tom, že žalobkyňa je schopná viesť upravené osobné motorové vozidlo.

16. V závere žalovaný poukázal na to, že žalobkyňa v iných konaniach (najmä vo veci priznania peňažného príspevku na osobnú asistenciu) uviedla, že neovláda dolné ani horné končatiny a má postihnutý aj zrak, pričom napadla rozsah priznaných hodín osobnej asistencie. Poukázal na to, že žalobkyňa nie je schopná viesť žiadne osobné motorové vozidlo, a preto jej bola na pomoc pri preprave priznaná osobná asistencia v rozsahu 707 hodín ročne. Z rozsudku v tejto časti je zrejmé, že súd akceptoval laické a účelové závery žalobkyne bez toho, aby ich posúdil v kontexte záverov plynúcich z posudkov posudkových lekárov. Dodal, že samá žalobkyňa uviedla, že je schopná premiestňovať sa a prepravovať sa osobným motorovým vozidlom len s pomocou inej osoby, ktorá jej poskytuje pomoc pri premiestňovaní, respektíve preprave. Uzavrel, že skutkový stav bol zistený správne v súlade so zákonom č. 447/2008 Z.z., posudkový lekár vypracoval lekársky posudok na základe predloženej zdravotnej dokumentácie; rovnako v súlade so zákonom bola vykonaná sociálna posudková činnosť a vypracovaný komplexný posudok. Tým, že žalobkyne nebol priznaný peňažný príspevok na úpravu garáže, neboli porušené jej práva; navyše aj z rozsudku krajského súdu je zrejmé, že žalobkyňa bez pomoci nie je schopná viesť akékoľvek osobné motorové vozidlo.

17. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

18. Žalobkyňa sa ku kasačnej sťažnosti žalovaného vyjadrila podaním z 21. októbra 2019.

19. Vo vyjadrení uviedla, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v predchádzajúcom rozsudku uložil žalovanému povinnosť vyžiadať potvrdenie - vyjadrenie ošetrojúceho lekára o schopnosti riadiť osobné motorové vozidlo. Následne potvrdenie bolo v konaní predložené a oba správne orgány to nerešpektovali a odmietli žalobkyne priznať príspevok na osobné motorové vozidlo s automatickou prevodovkou. Posudkový lekár Z.. L.Í. na posúdenie zdravotného stavu žalobkyňu nepredvolal, i napriek tomu, že o to žiadala. Následne, na základe žiadosti bolo žalobkyne umožnené stretnutie s posudkovým lekárom Z.. N., ktorý príspevok na osobné motorové vozidlo s automatickou prevodovkou vo svojom posudku navrhol, čo však zo strany prvostupňového správneho orgánu nebolo nerešpektované. Dodala, že ten istý posudkový lekár konal na prvom stupni a následne na stupni druhom, teda posudzoval svoj vlastný posudok, čo je nezákonné. Ďalej uviedla, že nakoľko jej cieľom je aktivácia a integrácia, pričom s hromadnými dopravnými prostriedkami nedokáže cestovať, snaha smerovala k tomu, aby bola schopná riadiť aspoň upravené motorové vozidlo. Z toho dôvodu žiadala primárne o príspevok na garážovú bránu, lebo tá je prvá prekážka, bez čoho úprava auta nemá zmysel. Následne bola situácia taká, že príspevok na garážovú bránu jej nebol priznaný, z dôvodu, že prekážku dokáže prekonať s pomocou chodítka. Následne o pár mesiacov, v inej veci žalovaný tvrdil, že stav žalobkyne je veľmi vážny a nedokáže sa sama pohybovať ani na vozíku. Potom požiadala o príspevok na auto s automatickou prevodovkou, ktorý napriek odporúčeniu Z.. N. nebol priznaný. Má za to, že ťažké zdravotné postihnutie neznemožňuje úplne schopnosť riadiť osobné motorové vozidlo, najmä s automatickou prevodovkou, práve naopak, príspevok na úpravu garážovej brány je určený práve týmto osobám. V celom konaní žalovaný tvrdí, že žalobkyňa nedokáže riadiť žiadne auto, ale tvrdí aj to, že dokáže riadiť auto s automatickou prevodovkou, pričom každý posudkový lekár, ktorý ju posudzoval mal úplne odlišný názor. Zastáva názor, že posudkový lekár mal k dispozícii všetky potrebné doklady, na základe ktorých mal jednoznačne priznať príspevok na garážovú bránu, ale z dôvodu zaujatosti v celom konaní sa jedná o bezdôvodné prietahy. Ako rozporuplné žalobkyňa označila aj vyjadrenie žalovaného, podľa ktorého obvodný lekár nie je kompetentný vydať potvrdenie o schopnosti riadiť osobné motorové vozidlo, pričom doteraz však trval na tom, že na posúdenie stavu je potrebné predložiť potvrdenie práve od obvodného lekára. Ďalej poukázala na to, že posudkový lekár Z.. L. síce odmietla priznať príspevok na auto s automatickou prevodovkou, aký žalobkyňa žiadala, ale namiesto toho navrhla príspevok na

auto bez automatickej prevodovky, aký nežiadala. Následne žalobkyňu posudzoval (osobne) MUDr. N., ktorý síce príspevok na auto s automatickou prevodovkou navrhol, ale prvostupňový správny orgán túto skutočnosť odignoroval.

IV.

20. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobkyne ku kasačnej sťažnosti vyjadril podaním z 15. novembra 2019. Zotrval na podanej kasačnej sťažnosti a dôvodoch z nej plynúcich; vyjadrenia žalobkyne považoval za zavádzajúce, zmätočné a účelové. V prevažnej časti vyjadrenia žalobkyňa spája rôzne skutočnosti, ktoré s meritom veci tak obsahovo, ako aj časovo nesúvisia. Viackrát robí subjektívny účelový výklad odmietnutia preberania priznaného peňažného príspevku na osobnú asistenciu, odkazuje na závery obvodného lekára, ktoré boli ním vydané až po vydaní napadnutého rozhodnutia, odkazuje na lekársky posudok Z. N.Š., ktorý nebol vo veci úpravy garážovej brány predmetom správneho konania, nakoľko nebol ešte v tom čase vydaný, úmyselne neuvádza dátumy jednotlivých skutočností. Žalobkyňa sama hodnotí svoj zdravotný stav ako nepriaznivý s tým, že na účely peňažného príspevku sama navrhla priznať osobnú asistenciu v rozsahu 5.969,5 hodín za rok (16,35 hodín denne), z toho 2.049 hodín za rok (5,61 hodín denne) na premiestňovanie a prepravu osobným motorovým vozidlom, pričom v konaní o peňažnom príspevku na úpravu garáže, ako aj kúpu osobného motorového vozidla / kúpu osobného motorového vozidla s automatickou prevodovkou už uvádza, že zvláda činnosti spojené s premiestňovaním a prepravou osobného motorového vozidla. V tomto smere žalovaný citoval vlastné vyjadrenia žalobkyne, ktoré teraz popiera.

V.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalovaného nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

22. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

23. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

24. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

25. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

26. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

27. Podľa § 199 ods. 1 písm. d/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

28. Podľa § 199 ods. 3 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

29. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

30. Podľa § 178 ods. 1 SSP, žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

31. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d/, e/ a g/ SSP zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného z 02. februára 2018, Číslo: UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2018/2507/Dan, ako aj prvostupňové správne rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda z 22. novembra 2017, Číslo: DS2/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2017/52407-24 a vec vrátil prvostupňovému správne orgánu na ďalšie konanie. Žalovaný napadnutým rozhodnutím postupom podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda z 22. novembra 2017, ktorým podľa § 37 ods.1 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovelo žiadosti žalobkyne a nepriznal jej peňažný príspevok na úpravu garáže (výmena garážových dverí).

32. Zákon č. 447/2008 Z.z. upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len "preukaz"), parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len "parkovací preukaz") a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu. 1) (§ 1 ods. 1)

33. Cieľom úpravy právnych vzťahov uvedených v odseku 1 je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom (§ 1 ods. 2).

34. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len "kompenzácia") je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu. 1a) Za kompenzáciu sa na účely tohto zákona považuje aj osobitná starostlivosť podľa osobitného predpisu. 1)

35. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z., sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama.

36. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., v oblasti sebaobsluhy sa kompenzuje obmedzená schopnosť sebaobsluhy alebo strata schopnosti sebaobsluhy. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je poskytnúť pomoc pri úkonoch sebaobsluhy alebo poskytnúť osobitnú starostlivosť podľa osobitného predpisu. 1)

37. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., v oblasti mobility a orientácie sa kompenzuje znížená pohybová schopnosť alebo znížená orientačná schopnosť. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je zmierniť alebo prekonať znevýhodnenia v prístupe k veciam osobnej potreby a k stavbám podľa osobitného predpisu 9) a uľahčiť orientáciu a premiestňovanie sa.

38. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z., znížená pohybová schopnosť a znížená orientačná schopnosť je obmedzená schopnosť samostatne sa premiestňovať v dôsledku narušenia telesných funkcií, zmyslových funkcií alebo duševných funkcií.

39. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., v oblasti sebaobsluhy sa kompenzuje obmedzená schopnosť sebaobsluhy alebo strata schopnosti sebaobsluhy. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je poskytnúť pomoc pri úkonoch sebaobsluhy alebo poskytnúť osobitnú starostlivosť podľa osobitného predpisu. 1)

40. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z., obmedzená schopnosť sebaobsluhy alebo strata schopnosti sebaobsluhy je stav, keď fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím v dôsledku poškodenia alebo straty telesných funkcií, zmyslových funkcií alebo duševných funkcií si sama nemôže zabezpečiť úkony sebaobsluhy, úkony starostlivosti o svoju domácnosť alebo realizovať základné sociálne aktivity.

41. Podľa § 11 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z., posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo je potrebné overiť objektivnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby.

42. Podľa § 11 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z.z., posudkový lekár je povinný pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak o to táto fyzická osoba písomne požiada alebo požiada podaním žiadosti elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom.

43. Podľa § 14 ods. 5 zákona č. 447/2008 Z.z., fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na pomôcku, na úpravu pomôcky, na zdvíhacie zariadenie, na úpravu osobného motorového vozidla, na úpravu bytu, na úpravu rodinného domu alebo na úpravu garáže, ak sociálne dôsledky jej ťažkého zdravotného postihnutia možno prekonať alebo zmierniť pomôckou, úpravou pomôcky, zdvíhacím zariadením, úpravou osobného motorového vozidla alebo úpravou bytu, rodinného domu alebo garáže.

44. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže, možno poskytnúť peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže s cieľom dosiahnuť ich bezbariérovosť a zvýšiť schopnosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím premiestňovať sa, orientovať sa, dorozumieť sa alebo zabezpečiť si sebaobsluhu. Peňažný príspevok podľa prvej vety možno poskytnúť aj vtedy, ak sa odstránením bariér umožní alebo uľahčí premiestňovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Peňažný príspevok podľa prvej vety nemožno poskytnúť na odstránenie alebo prekonanie bariér, ktoré možno prekonať použitím pomôcok, ktoré možno poskytnúť alebo zapožičať na základe verejného zdravotného poistenia. 37)

45. Podľa § 37 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z., za úpravu bytu sa považuje aj úprava vstupu do bytového domu, úprava prístupu do bytu a úprava prístupu k výťahu. Za úpravu rodinného domu sa považuje aj úprava vstupu do rodinného domu a úprava prístupu do rodinného domu. Za úpravu garáže sa považuje aj úprava vstupu do garáže a úprava prístupu do garáže. Za bariéry v byte, bytovom dome, rodinnom dome a v garáži sa považujú prekážky, v ktorých dôsledku fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je schopná sa premiestňovať, orientovať, dorozumieť a zabezpečiť si sebaobsluhu rovnakým spôsobom ako fyzická osoba bez zdravotného postihnutia, rovnakého veku a pohlavia a za rovnakých podmienok.

46. Podľa § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z., podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok.

47. Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní 50)

(Správny poriadok; pozn.) s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

48. Podľa § 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z., ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní 50) sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

49. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

50. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

51. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

52. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

53. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou tvoril administratívny spis žalovaného zistil, že - žalobkyňa dňa 21. januára 2013 na predpísanom tlačive požiadala (okrem iného) o poskytnutie peňažného príspevku na úpravu garáže (automatický pohon),

- prvostupňový správny orgán rozhodnutím z 02. mája 2013, Číslo: DS3/PPNK_ŤZP/SOC/2013/32233-003 predmetnej žiadosti nevyhovela z dôvodu, že z lekárskeho posudkového záveru vyplývalo, že žalobkyňa nie je odkázaná na úpravu garáže, nakoľko toho času žalobkyňa neriadila osobné motorové vozidlo

[podklad pre vydanie rozhodnutia tvoril Komplexný posudok z 24. apríla 2013, číslo DS1/OPČ/SOC/2013/32296 vychádzajúci so záverov plynúcich z Lekárskeho posudku z 11. februára 2013, číslo POS 97/13 a sociálneho zisťovania uskutočneného dňa 13. februára 2013],

- následne na základe podaného odvolania, žalovaný vydal dňa 26. novembra 2013 pod číslom UPS/US1/SSVODPPK/BEZ/2013/14870/Dan rozhodnutie, ktorým odvolanie žalobkyne zamietol a prvostupňové správne rozhodnutie z 02. mája 2013 potvrdil

[podklad pre vydanie rozhodnutia tvoril Komplexný posudok zo 06. novembra 2013, Číslo: UPS/US1/SSVODPC/BEZ/2013/9634, (vychádzajúci so záverov plynúcich z Lekárskeho posudku z 23. septembra 2013, k číslu spisu UPS/US1/SSVODPC/BEZ/2013/14870, 14866), v ktorom odvolací správny orgán konštatoval, že žalobkyňa nemá lekárske správy zdokumentované, že je vzhľadom na aktuálny zdravotný stav schopná riadiť osobné motorové vozidlo],

- na základe podanej žaloby Krajský súd v Trnave rozsudkom z 20. novembra 2014, č.k. 14S/16/2014-82 zrušil rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu z 26. novembra 2013 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie,

- na odvolanie žalovaného, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd (toho času) odvolací rozsudkom z 28. februára 2017, sp. zn. 9Sžso/19/2015 rozsudok krajského súdu potvrdil

[najvyšší súd v predmetnom rozsudku vyslovil právny záver, že pokiaľ mal teda žalovaný na podklade lekárskeho nálezov predložených do konania pochybnosti o schopnosti žalobkyne riadiť osobné motorové vozidlo, bolo jeho povinnosťou zistiť skutočný stav veci a aplikujúc zásadu súčinnosti vyzvať žalobkyňu na predloženie odborného vyjadrenia ošetrojúceho lekára, z ktorého by vyplývala existencia či neexistencia tejto schopnosti u žalobkyne. Správny orgán teda vyzve žalobkyňu na predloženie lekárskeho nálezov o schopnosti riadiť osobné motorové vozidlo a na základe aktuálneho zdravotného stavu žalobkyne o žiadosti o peňažný príspevok rozhodne znovu, pričom svoje rozhodnutie riadne odôvodní],

- odvolací správny orgán viazaný právnym názorom najvyššieho súdu rozhodnutím z 22. augusta 2017, Číslo: UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2017/10580/Dan zrušil prvostupňové správne rozhodnutie z 02.

mája 2013 a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie,

- prvostupňový správny orgán následne listom z 12. septembra 2017 vyzval žalobkyňu na predloženie lekárskeho nálezu o schopnosti riadiť osobné motorové vozidlo,

- žalobkyňa listom z 25. septembra 2017 oznámila (na základe oznámenia zo strany ošetrojúceho lekára), že žiadané potvrdenie môže vystaviť neurológ, prípadne aj ošetrojúci lekár, ale len na základe odporúčania neurológa,

- žalobkyňa listom z 26. septembra 2017 prvostupňovému správne mu orgánu oznámila, že neurologička Z.. D. potvrdenie nevystaví s tým, že žalobkyňu usmernila tak, že vzhľadom na nemenný stav žalobkyne, táto má predložiť posledný lekársky nález zo 07. decembra 2016 a posudkový lekár musí vychádzať z tohto nálezu,

- prvostupňový správny orgán následne listom z 03. októbra 2017 požiadal ošetrojúceho lekára žalobkyne (Z.. M. Y.) o vyjadrenie, či žalobkyňa je spôsobilá riadiť osobné motorové vozidlo,

- ošetrojúci lekár žalobkyne prvostupňovému správne mu orgánu oznámil, že cit.: „Menovaná (žalobkyňa; pozn. súdu) je po stránke zdravotnej spôsobilá ako vodič - amatér sk I /B, B1/ pri vykonaní nevyhnutných technických úprav na osobnom motorovom vozidle.“

- prvostupňový správny orgán následne rozhodnutím z 22. novembra 2017, Číslo: DS2/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2017/52407-24 žiadosti žalobkyne opätovne nevyhovel z dôvodu, že podľa všeobecného lekára nie je schopná viesť osobné motorové vozidlo, ktoré nie je upravené. Z posudkového hľadiska pri akceptácii mnohopočetných lekárskech záverov, nie je schopná viesť osobné motorové vozidlo

[podklad pre vydanie rozhodnutia tvoril Komplexný posudok z 20. novembra 2017, číslo DS1/OPPnŤZPaPČ/SOC/2017/12844 vychádzajúci so záverov plynúcich z Lekárskeho posudku zo 16. novembra 2017 v spojení s Lekárskym posudkom z 13. decembra 2017 (vyhotoveným v súvislosti s podaným odvolaním proti rozhodnutiu z 22. novembra 2017)],

- následne na základe podaného odvolania, žalovaný vydal dňa 02. februára 2018, Číslo: UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2018/2507/Dan rozhodnutie, ktorým odvolanie žalobkyne zamietol a prvostupňové správne rozhodnutie z 22. novembra 2017 potvrdil

[žalovaný vychádzal z Lekárskeho posudku z 10. januára 2018, k číslu spisu UPS/US1/SSVOPPKPC1/SOC/2018/2811, v ktorom posudkový lekár konštatoval, že žalobkyňa nie je odkázaná na požadovanú úpravu garáže, keďže u žalobkyne od absolvovania vodičskej skúšky došlo k závažnej zmene zdravotného stavu v zmysle motoriky a mobility, teda aj schopnosti aktívne vykonávať pohyby na horných a dolných končatinách v jednotlivých pohybových segmentoch, s dostatočnou rýchlosťou, ktorá je potrebná na šoférovanie v premávke a zároveň neohrozenie druhých vodičov a chodcov. Dosiaľ neabsolvovala kurz šoférovania občana s ťažkým zdravotným postihnutím s upraveným vozidlom a nemá za nových podmienok zdravotného a funkčného stavu absolvovanú vodičskú skúšku; menovaná v súčasnosti upravené motorové vozidlo nevlastní a nie je schopná viesť osobné motorové vozidlo].

54. Najvyšší súd po vyhodnotení žalovaným v kasačnej sťažnosti uplatnených dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu žalovaného konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu s poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedenú v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát najvyššieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom.

55. V prejednávanej veci nebolo sporné, že žalobkyňa je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 60 %. Spornou však zostala otázka odkázanosti osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na úpravu garáže (automatický pohon).

56. Na úvod najvyšší súd uvádza, že cieľ zákona č. 447/2008 Z.z. spočíva v podpore sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom. Postupom a pravidlami plynúcimi z tohto zákona sa predovšetkým kompenzujú sociálne dôsledky ťažkého

zdravotného postihnutia, teda zmiernujú sa sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia formou poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu (zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) s tým, že za sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je nutné v zmysle platnej legislatívy považovať znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama.

57. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na úpravu garáže, ak sociálne dôsledky jej ťažkého zdravotného postihnutia možno prekonať alebo zmierniť úpravou garáže. Podstata tohto peňažného príspevku spočíva v dosiahnutí bezbariérovosti a vo zvýšení schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím premiestňovať sa, orientovať sa, dorozumievať sa alebo zabezpečiť si sebaobsľuhu; spočíva tiež v uľahčení premiestňovania sa. V tomto smere najvyšší súd uvádza, že priznanie peňažného príspevku na úpravu garáže je závislé od tej skutočnosti, či osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je spôsobilá (vzhľadom na svoj zdravotný stav) samostatne používať osobné motorové vozidlo všeobecne, t. z. bez ohľadu na to, či je spôsobilá používať osobné motorové vozidlo bez automatickej prevodovky, alebo s automatickou prevodovkou, prípadne s automatickou prevodovkou za súčasnej úpravy vozidla, napríklad na mechanické ručné ovládanie (ovládanie brzdy alebo brzdy a plynu a iné). Základnou podmienkou teda je, že osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je vôbec schopná osobné motorové vozidlo používať.

58. V predchádzajúcom konaní najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 9Sžso/19/2015, dospel k záveru, že pokiaľ mal žalovaný na podklade lekárskeho nálezov predložených do konania pochybnosti o schopnosti žalobkyne riadiť osobné motorové vozidlo, bolo jeho povinnosťou zistiť skutočný stav vecí a v súlade so zásadou súčinnosti vyzvať žalobkyňu na predloženie odborného vyjadrenia ošetrojúceho lekára, z ktorého by vyplývala existencia či neexistencia tejto schopnosti u žalobkyne. Prvostupňový správny orgán postupujúci v zmysle súdom prezentovaného záveru listom z 12. septembra 2017 žalobkyňu vyzval na predloženie lekárskeho nález o schopnosti riadiť osobné motorové vozidlo. Žalobkyňa listom z 25. septembra 2017 aj na základe oznámenia zo strany ošetrojúceho lekára uviedla, že žiadané potvrdenie môže vystaviť neurológ, prípadne aj ošetrojúci lekár, ale len na základe odporúčania neurológa. Následne žalobkyňa listom z 26. septembra 2017 prvostupňovému správne orgánu oznámila, že neurologička Z.. D. potvrdenie nevystaví s tým, že žalobkyňu usmernila tak, že vzhľadom na nemenný stav žalobkyne, táto má predložiť posledný lekárskeho nález zo 07. decembra 2016 a posudkový lekár musí vychádzať z tohto nález. Z uvedeného nález však nevyplyva, či je žalobkyňa spôsobilá viesť osobné motorové vozidlo. Najvyšší súd ďalej v tejto súvislosti uvádza, že podľa § 86 ods. 1,2 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zdravotnou spôsobilosťou sa rozumie telesná schopnosť a duševná schopnosť viesť motorové vozidlo s tým, že zdravotná spôsobilosť môže byť na základe zdravotného stavu osoby podmienená použitím zdravotníckej pomôcky pri vedení motorového vozidla, možnosťou viesť len technicky upravené vozidlo, pravidelným podrobovaním sa lekárskej prehliadke, inými obmedzeniami podľa záverov lekárskej prehliadky. Podľa § 87 ods. 1 tohto zákona lekársku prehliadku vykonáva lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo, ktorý je registrovaný podľa osobitného predpisu a poskytuje všeobecnú ambulatnú zdravotnú starostlivosť pre dospelých, alebo lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulatnú zdravotnú starostlivosť pre deti a dorast. Podľa prílohy č. 5 bod III ods. 2 Vyhlášky č. 9/2009 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, osoba s obmedzenou pohyblivosťou môže byť uznaná za zdravotne spôsobilú na vedenie motorových vozidiel len na základe stanoviska odborného lekára. Toto stanovisko musí byť založené na lekárskom vyšetrení poruchy alebo abnormality pohybového systému. Ak je to nevyhnutné v záujme bezpečného ovládania motorového vozidla touto osobou, odborným vyšetrením sa môže zdravotná spôsobilosť tejto osoby podmieniť používaním jednej alebo viacerých zdravotníckych pomôcok alebo jednou alebo viacerými technickými úpravami vozidla.

59. Rovnako je zmätočný následný postup prvostupňového správneho orgánu, keď tento (i napriek tomu, že na vystavenie relevantného potvrdenia je kompetentný odborný lekár - tu neurológ) listom z 03. októbra 2017 požiadal ošetrujúceho (všeobecného) lekára žalobkyne (Z. M. Y.) o vyjadrenie, či žalobkyňa je spôsobilá riadiť osobné motorové vozidlo a po obdržaní jeho stanoviska [cit.: „Menovaná (žalobkyňa; pozn. súdu) je po stránke zdravotnej spôsobilá ako vodič - amatér sk I /B, B1/ pri vykonaní nevyhnutných technických úprav na osobnom motorovom vozidle.“] na toto neprihliadol (uvádzajúc v kasačnej sťažnosti) s odôvodnením, že ošetrujúci lekár nemal kompetenciu takéto potvrdenie vydať. Za tohto stavu a i napriek už predchádzajúcemu zrušeniu rozhodnutí najvyšší súd uvádza, že stále v predmetnej veci nebola aj vo svetle zásady materiálnej pravdy a zákonnej požiadavky na riadne a úplné zistenie skutočného stavu veci (§ 3 ods. 5 a § 32 ods. 1 Správneho poriadku v spojení s § 53 ods. 1,2 zákona č. 447/2008 Z.z.) jednoznačne objasnená otázka, či žalobkyňa je, alebo nie je spôsobilá používať osobné motorové vozidlo, a ak je, tak či sa jedná o osobné motorové vozidlo s automatickou prevodovkou, alebo bez automatickej prevodovky, prípadne s ďalšími úpravami. Túto skutočnosť potvrdzuje aj sám žalovaný v žalobou napadnutom rozhodnutí, keď uvádza, že úprava garáže nemá v súčasnosti opodstatnenie, nakoľko nie je zjavné, či vzhľadom na závažnosť svojho zdravotného stavu bude žalobkyňa schopná viesť osobné motorové vozidlo, či už upravené, alebo s automatickou prevodovkou. V tejto súvislosti najvyšší súd uvádza, že priznanie peňažného príspevku na úpravu garáže je závislé od tej skutočnosti, či osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je vôbec schopná osobné motorové vozidlo používať. Pokiaľ sa v konaní na základe zabezpečených dostatočných podkladov preukáže, že žalobkyňa nie je spôsobilá viesť osobné motorové vozidlo, potom priznanie peňažného príspevku na úpravu garáže stratí svoje opodstatnenie. Zatiaľ však táto otázka, teda čo do spôsobilosti žalobkyne viesť osobné motorové vozidlo, je stále otvorená. Z úradnej činnosti najvyšší súd zistil, že vo veci vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 20Sa/1/2019, respektíve sp. zn. 48Sa/14/2018 žalobkyňa žiadala o priznanie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla s automatickou prevodovkou bez ručného riadenia. V tomto smere sa najvyšší súd plne stotožňuje so závermi, ku ktorým dospel krajský súd.

60. V súvislosti s peňažným príspevkom na osobnú asistenciu, ktorý bol žalobkyňi priznaný v rozsahu 1.351 hodín v kalendárnom roku (z toho 707 hodín zodpovedajúcich položke č. 20 prílohy č. 4 k zákonu č. 447/2008 Z.z. - preprava alebo premiestňovanie) najvyšší súd uvádza, že peňažný príspevok na úpravu garáže, ako aj peňažný príspevok na osobnú asistenciu sú dva od seba nezávislé kompenzačné príspevky, ktoré sa priznávajú za splnenia pre každý z nich zákonom stanovených osobitných podmienok. Svojou povahou sa teda môžu vzájomne ovplyvňovať, avšak priznanie jedného automaticky nevylučuje priznanie druhého. Ich súbeh teda nemožno vylúčiť. Môže sa to ale následne odzrkadliť v znížení počtu hodín osobnej asistencie v časti príslušnej položky - preprava alebo premiestňovanie, avšak táto skutočnosť musí byť jednoznačne bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. V tomto smere najvyšší súd len dodáva, že podľa jeho názoru peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, respektíve peňažný príspevok na úpravu garáže má prednosť pred peňažným príspevkom na osobnú asistenciu v časti príslušnej položky - preprava alebo premiestňovanie, keďže účelom je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti, samostatnosť, zvýšená schopnosť premiestňovať sa, orientovať sa, dorozumievať sa alebo zabezpečiť si sebaobsluhu.

61. V ďalšom najvyšší súd bez toho, aby zbytočne neopakoval závery krajského súdu, na tieto odkazuje.

62. Na záver len dodáva, že pri ustálení, že je žalobkyňa schopná šoférovať osobné motorové vozidlo (podľa jej požiadavky - s automatickou prevodovkou bez ručného riadenia) bude povinnosťou konajúcich orgánov verejnej správy sa dôsledne zaoberať aj otázkou, či menovaná aj vzhľadom na svoje vyjadrenia o neschopnosti samostatnej chôdze a odkázanosti na pomoc druhej osoby pri obliekaní, kúpaní, je po stránke mobility schopná samostatne využívať osobné motorové vozidlo, teda samostatne doň nastúpiť, zohnúť nohy v kolenách, premiestniť ich do priestoru v aute a umiestniť si invalidný vozík do auta a následne uvedené vozidlo samostatne šoférovať. Argument žalobkyne, že by jej mala pomáhať iná osoba, v tomto smere nemôže obstať. Pokiaľ žalobkyňa aj naďalej potrebuje pomoc tretej osoby (napríklad asistenta), pri vyberaní auta z garáže, nastupovaní do auta, následnom vyberaní (ukladaní)

invalidného vozíka z (do) auta, peňažný príspevok nespĺňa svoj účel a bude potrebné zotrvať na poskytnutom peňažnom príspevku na osobnú asistenciu.

63. Najvyšší súd rovnako podporuje odporúčanie krajského súdu vypracovať znalecký posudok, predmetom ktorého bude komplexné posúdenie zdravotného stavu žalobkyne vo vzťahu k požadovaným peňažným príspevkom. Súd vôbec nespochybňuje odbornosť posudkových lekárov, ktorí musia spĺňať zákonom stanovené požiadavky (získaná odborná spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore posudkové lekárstvo alebo odborná spôsobilosť na výkon certifikovaných pracovných činností v certifikovanej pracovnej činnosti posudkové lekárstvo - § 63 zákona č. 447/2008 Z.z.), avšak vzhľadom na dlhotrvajúce spory, ako aj rozpory v jednotlivých záveroch týkajúcich sa zdravotného stavu žalobkyne by mal mať aj samotný správny orgán (aj vzhľadom na jeho časté neúspechy v konaniach s touto žalobkyňou) záujem na tom, aby sa zdravotný stav žalobkyne posúdil jednoznačne tak, aby už nevyvolával žiadne pochybnosti.

64. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd námietky žalovaného uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keďže tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

65. O trovách kasačného konania rozhodol najvyšší súd v súlade s § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, nakoľko žalobkyňa bola v kasačnom konaní plne úspešná.

66. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.